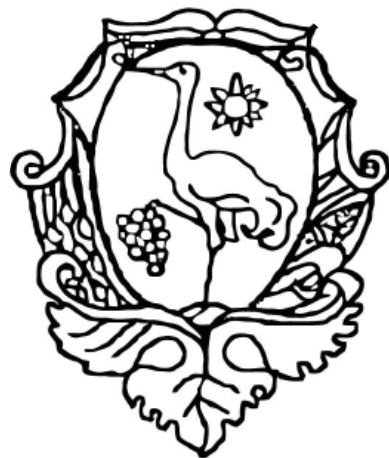

Ér hangja

Székelyhíd és környéke
havilapja

* 2010. június

3. oldal
* Negyedszerre szervezték meg a nemzetközi TDC táncfesztivált

6. oldal
* Megszólt a búcsúztató csengő a ballagó diákoknak

8. oldal
* Pongrácz Vilmos, a Pongrácz Alapítvány elnöke számára fontos a nagykövati emberek életminősége

Rizikó nélkül nincs siker

☞ Európai uniós pénzforrásokból megvalósuló beruházások, projektek Székelyhídon

* Kiss Sándor Elek polgármesteri tanácsadót, a székelyhídi polgármesteri hivatal pályázatokért felelős munkatársát kérdeztük az önkormányzat európai uniós pályázatokkal kapcsolatos tevékenységéről, folyamatban levő és tervezett projekteiről.

A tanácsadó részletezte a pályázatokkal foglalkozó csapat 2008 óta megnyert, megvalósulásnak indult, folyamatban levő projektei közül a színház felújítását, az új futballpályát, a háromhektáros park és négy napközi otthon építését a hátrányos helyzetű gyerekek

számára, a roma projekteket, a Dankó Pista utca rendezését, az aquapark létesítését, 20 km mezőgazdasági út aszfaltozását, az alternatív energiaforrások alapján működő erőmű felépítését, a vállalkozásfejlesztő inkubátorház létrehozását, az esővízgyűjtő- és lassítógát építését stb. „Ha csak az államtól várjuk a sült galambot, akkor igen hamar éhen maradunk” – hangsúlyozta a sikeres pályázatok benyújtásának és megvalósításának fontosságát az önkormányzat szakembere.

☞ **Interjúnk a 7. oldalon**

Hagyományőrző kézművestábor gyerekeknek Szentjobbon

☞ Ismerkedés az érmelléki népművészeti hagyományokkal

A résztvevők nemezelés közben

* Először szervezte meg a Gémes kút hagyományőrző kézművestábort Szentjobbon június 14-17. között a Pro Székelyhíd Egyesület a Művészeti és Szabadművelődési Alapítvány támogatásával. A hagyományteremtő szándékkal létrejött táborban a résztvevő gyere-

kek megismerkedhettek az Érmellék vidékére jellemző kulturális és népművészeti hagyományokkal, a kézművesmesterségek olyan technikáival, amelyeket manapság már csak kevesen ismernek.

☞ **Írásunk a 3. oldalon**

CSOKALY FALUNAP 2010
JÚLIUS 17-18
SZOMBAT HÓLÉGBALLON
10.00 KISPÁLYÁS LABDARÚGÓ KUPA
16.00 EVANGÉLIKUS KONCERT
- A GÖRÖG KATOLIKUS TEMPLOMBAN
20.00 INSECT KONCERT
21.00 DISCO SASÁVAL

VASÁRNAP VIDAMPARK SORSÁTOR
10.30 ÖKUMENIKUS ISTENTISZTELET
11.30 ÜNNEPI KOSZORÚZÁS - MEGHÍVOTT:
CSEKE ATTILA EGÉSZÉGÜGYI MINISZTER,
LAKATOS PÉTER KÉPVISELŐ, SZÉKELYÍDI FÉRFIKÓRUS
17.30 - ÍJJÁSZBEMUTATÓ
18.00 - PHOENIX SPORTKLUB KARATE BEMUTATÓ
18.30 - CSOKALYI ISKOLÁSOK MŰSORA
19.00 - ÉRMIHÁLYFALVI BARTÓK BÉLA
VÁROSI CITERAZENÉKAR
19.20 - TINI DANCE CSOKALY
- TINI DANCE CENTER SZÉKELYHÍD
20.00 - MARTIN TIMEA
- FLYING STEPS
21.00 - CONTROL DANCE
22.00 - UNITED
23.00 - TIVADAR JÓZSI
00.00 - TŰZIJÁTÉK

COMMUNITÁS ALAPÍTVÁNY

Tisztelt olvasók!

Az *Ér hangja* szerkesztősége az Önök hirdetéseit a 0762-830344-es telefonszámon várja.

Közösségi rendőrség

Enache Ion főügynök Székelyhíd város rendőrségének közösségi rendőrség osztályán dolgozik.

A közösségi rendőr elsősorban a következő hatás-és feladatkörrel rendelkezik:

1. azonosítja és tanácsadással segíti a fokozottan veszélyeztetett kategóriákba tartozó polgárokat (pl. öregek, elszigetelt házakban élő személyek);
2. a törvényes keretek között közvetíti és megoldja az emberek közötti konfliktusokat;
3. azonosítja és érzékeli a köztrend kérdéseibe tartozó problémákat, és a megfelelő köztisztviselőkkel együtt olyan gyakorlati projektek megvalósítását kezdeményezi / megvalósításában vesz részt, amelyek javítják a köz- és magánbiztonságot;
4. együttműködik a média képviselőivel a közösségi rendőrség népszerűsítése és emberközeli tevése érdekében;
5. megoldja a polgárok azon konfliktushelyzetekre, az iskolákban, kereskedelmi egységek-nél történő közcsendmegsértésre, bizonyos társadalmi csoportok (kiskorúak, öregek, fogyatékos vagy neuropszichiátriai betegségben szenvedő személyek stb.) elleni antiszociális cselekményekre vonatkozó panaszait és közléseit, amelyek nem tartalmazzak büntetőjogi vagy szabálysértő jellegű részleteket;
6. A közösségi rendőr elérhető a 0259-352230-as vagy a 0746-233948-as telefonszámon.

Közösséggé formáló tábor

☞ Szentmiklósi diákok a Lesi-tónál

* A Hegyközsémszentmiklósi Toldy Általános Iskola néhány tanulója három pedagógus kíséretében június 14–19. között gyermektáborban vett részt a CE Szövetség tulajdonában levő táborhelyen, mely az Erdélyi Szigethegységben, Bihar és Kolozs megye határán, a Lesi tóhoz közel található. A kirándulás utazási költségét a kolozsvári Eurotrans Alapítvány biztosította. A gyermekek nemcsak ismerkedtek a *Szentírás* tanításaival, de emellett lehetőségük volt rácsodálkoni Isten csodálatosan megteremtett világára, arra a rendre, amely uralkodik a természetben.

A délelőtti kötött programokat követően a délutánok túrázással, fűdözéssel, fagyújtással teltek el. Az esti közös éneklés és gitározás, a közös imádkozás erősítették bennünk a hitet és az Istenbe vetett bizalmat. Az esős napokon elmaradtak ugyan a túrázások, de a társasjátékok által erősödött a közösségi szellem. A beszélgetések és nevetések öröme igazi **ünneppé** tették együttlétünket.

A délelőtti kötött programokat követően a délutánok túrázással, fűdözéssel, fagyújtással teltek el. Az esti közös éneklés és gitározás, a közös imádkozás erősítették bennünk a hitet és az Istenbe vetett bizalmat. Az esős napokon elmaradtak ugyan a túrázások, de a társasjátékok által erősödött a közösségi szellem. A beszélgetések és nevetések öröme igazi **ünneppé** tették együttlétünket.

A délelőtti kötött programokat követően a délutánok túrázással, fűdözéssel, fagyújtással teltek el. Az esti közös éneklés és gitározás, a közös imádkozás erősítették bennünk a hitet és az Istenbe vetett bizalmat. Az esős napokon elmaradtak ugyan a túrázások, de a társasjátékok által erősödött a közösségi szellem. A beszélgetések és nevetések öröme igazi **ünneppé** tették együttlétünket.

☞ Balogh Anikó

Évzáró ünnepség Érolasziban

☞ Aszalós Tímea

Countryzenére táncoló harmadikos gyerekek

* Kiváló műsort mutattak be az érolaszi óvodások és kisiskolások óvónőjük és tanítónőik segítségével az évzáró ünnepség alkalmából.

Az előadás az óvodások előadásával kezdődött, amelyben a gyerekek egy néptánc-koreográfiát mutattak be, majd egy kedves mesejelenetet,

amelyet a közönség nagy tapsal fogadott. Az óvisok nagy kedvvel színeskedtek a színpadon és ennek mindenki örült.

Az óvodások műsorát a kisiskolások előadása követte. Az *Ilók és Mihók* című műsort a harmadikosok mutatták be. Ezt követően osztályparódiával folytatódott a műsor, amelyet az első és harmadik osztályos diákok adtak elő. A két történet után a III. osztály jökevire derítő countrytánc, a másodikok *Csicseri története*, majd *A fájós fogú oroszlán* című történetben a második és negyedik gyerekek „segítettek” a bajba jutott oroszlánon.

Ismét nagy sikert arattak népi gyermekjátékok, befejezőként néptáncelőadást mutattak be a II. és IV. osztályosok.

Az évzáró ünnepséget jótékonyági bál követte. Ennek bevételét az iskola eszköztárának fejlesztésére fordítják. A kellemes szórakozáshoz a zenét Csocsesz biztosította.

Minden kedves nebulónak kellemes vakációt kívánunk!

☞ Fazekas Evellin

Érmelléki akvarellek külföldön

* A hollandiai Eushede városban megszervezett ünnepségen vett részt Gavrucza Tibor lelképásztor akvarellfestményeivel. A Karmel International Romania hollandiai egyesület által szervezett neves rendezvényen más erdélyi településekről (Zerind, Marosvásárhely, Bethlen) érkezett művészek társaságában állíthatták ki képeiket Eushede egyik kulturális központjában. Az érdeklődők színvonalas és változatos tárlatot tekinthettek meg. Gavrucza Tibor képeit Écaussinnes – a Székelyhíddal húsz éve szoros kapcsolatban levő belgiumi testvérváros – házasságkötő termében is kiállították.

☞ Ér hangja

Rövidhírek

Érköbölküti emlékezés Trianonra

Érköbölküton megemlékezést tartottak a trianoni békeszerződés megkötésének 90. évfordulója alkalmából a falu elöljárói. Koszorút helyeztek el az érköbölküti temetőben található II. világháborúban elesett katonák emlékművénél a székelyhídi városi tanács, a helyi RMDSZ és az érköbölküti egyházközség képviselői.

Nagyszalontai kézművestábor

Kézművestáborban vett részt a Dévai Szent Ferenc Alapítvány székelyhídi csoportja Nagyszalontán június 23–30. között. A változatos tevékenységek mellett a gyerekek közös énekléssel, játékkal, kellemes hangulatban töltötték el a tábor hetét.

☞ Galamb Gabriella

Évzáró ünnepség Gálospetriben

A gálospetri évzáró ünnepségen vettek részt a Dévai Szent Ferenc Alapítvány székelyhídi csoportjához tartozó gyerekek június 12-én. Az ünnepi istentisztelet után a bográcsos mellett a gyerekeket bohóc szórakoztatta. A jó hangulatú eseményen a gyerekek éneklés mellett Pinokkió kalandjaiból íhletett jelenetet adtak elő.

Hagyományörző kézművestábor gyerekeknek Szentjobbon

☞ Ismerkedés az érmelléki népművészeti hagyományokkal, a kézművesmesterségek technikáival

Táboro
ügyeskedés
az üvegfestésben

* Először szervezte meg a Gémeskút hagyományörző kézművestábort Szentjobbon június 14–17. között a Pro Székelyhíd Egyesület a Művészeti és Szabadművelődési Alapítvány támogatásával. A négynapos táborban a résztvevő gyerekek megismerkedtek az Érmellék vidékére jellemző kulturális és népművészeti hagyományokkal, a kézművesmesterségek olyan technikáival, amelyeket manapság már csak kevesen ismernek. A programban többek között fonás,

fazekalás, üvegfestés, nemezelés, gyöngyfűzés szerepelt, minden résztvevő megtalálhatta a számára legvonzóbb tevékenységet. A mintegy húsz gyerek és a maroknyi szervezőcsapat vidám hangulatban töltötte együtt ezt a néhány napot, amelyet néptáncbemutatóval, táncházzal, szekeréssel és táborúzzal is igyekeztek emlékeztetni. A hagyományörző és kézművestáborok remek személyiség- és közösségfejlesztő alkalmak a gyermekek számára, hi-

szen az együtt, értékes alkotómunkával eltöltött idő a legfontosabb a közösség formálódása és a kulturális örökség továbbadása szempontjából. A Pro Székelyhíd Egyesület hagyományt kíván teremteni ebből a rendezvényből, amely révén a már-már feledésbe merülő kézművestechnikákat és az egyre inkább háttérbe szoruló néphagyományokat, szokásokat, kultúrát ismerhetik meg az érdeklődő érmelléki gyermekek.

☞ **Ér hangja**

Így készül az indiánfonásos karkötő

Alakulnak az agyagedények

Boldogság az együttlét – egymás sikerének örvendenek

☞ Több mint kétszáz táncos a IV. Nemzetközi Tini Dance Center Táncfesztiválon

* Idén immár negyedik alkalommal rendezett nemzetközi táncfesztivált Székelyhídon a Tini Dance Center tánc csoport.

Hat település (Tyukod, Bors, Csokaly, Köbölkút, Biharfélegyháza és Székelyhíd) kilenc tánc csoportjának közel 200 táncosa mutatkozott be a székelyhídi művelődési ház színpadán. A rendezvény színes kavalkáddal, utcai felvonulással indult, nem kis feltűnést keltve a nyugodt vasárnapi délutánban. A munkásklub előtti téren együtt táncolt minden meghívott és hazai csoport majd a karneváli csapat zászlókkal, lobogókkal, transzparenszekkel felvértezve vonult végig Székelyhíd főutcáján, mosolyt, vidámságot csalogatva minden járókelő arcára.

A fesztivál nyitótáncát a Tini Dance Center és B 612 táncosai mutatták be a *Rudolf* című musical *A holnap hídjá* című betétdalára. Ez a dal a Tini Dance Center Egyesület küldetését is hordozza: „határokat átívelni, minden jót összekötni, áradni mint ahogy a fény teszi.”

A TDC-t követve a méltó utódok, a Kölyök dance-esek vették birtokukba a színpadot, egy fergeteges polkát mutattak be, majd a Táncmáriók és a Félegyházi Holiday Dance sziporkáztak. Az igazi rocksztrókat a borsi Kölyök dance személyesítette meg s az első rész zárásaként a TDC-csajok táncra volt látható.

A táncfesztivál második és harmadik részében különlegességnek számítottak a párbajok, amikor a színpadon egyszerre több táncso-

port adta elő ugyanazt a koreográfiát. A magyarországi Tyukodról érkezett TDC-csoport a székelyhídi Prince dance-szel küzdött meg a párbajok sorában. A csokalyi Fresh dance igazi meglepetést okozott a zsűri számára, fantasztikus fejlődésen mentek keresztül az eltelt egy év alatt. A köbölkúti TDC kis táncosai is bemutat-

koztak a fesztiválon, táncaikat vastappsal jutalmazta a közönség.

A rendezvény harmadik, befejező részében a táncosok a Neoton musical dalaira készített koreográfiáikat adták elő a *Holnap hajnalig*, a *Hévígi motorozás* lendületes tánci elnyerték a közönség tetszését.

A zsűri tagjai (Béres Csaba, Székelyhíd polgármestere, Kovács Zoltán vámospércsi táncoktató, Ádám Ágnes pedagógus, Gardó Imre, a TDC volt táncosa, Szilágyi Jolán és Fekete Katalin) elvarázsolva követték a színpadon felvonultatott kavalkádót.

A tánc csoportok változatos koreográfiái, kitűnő előadásmódjai, a jó zeneválasztások felhőtlen szórakozást biztosítottak a zsúfolásig megtelt művelődési ház közönségének.

Felemelő látvány és érzés, hogy ennyi táncos együtt tud mozdulni, érezni, lélegezni, lüktetni. Látni azt, hogy boldogság az együttlét és a táncosok örülnek egymás sikereinek. A fesztivál üzenete a határtalan barátság. Mindehhez a kapocs Oláh Katalin, s az általa létrehozott Tini Dance Center táncmozgalm, mely megszüntet országhatárokat, összeköti városokat, lelkeket, mely igaz barátságokat és felhőtlen jókedvet szül a zene, a tánc nyelvén.

Ennek a fesztiválnak minden csapat győztese lett, hiszen a zsűri döntése alapján minden csapat valamiben a „legjobb” volt. Kiosztásra került a leglátványosabb és a legjobb koreográfiák díja, a legenergiusabb csapat, a Szupermárió-díj, a legkitartóbb csapat, a legdinamikusabb csapat, a legtörekvőbb, a legédesebb, a leglelkesebb csapat díja is.

A rendezvényt a Communitas Alapítvány támogatta.

Ügyesen ropják a táncot a gyerekek

☞ **Fekete Evetke**

Pályaválasztás

Q A Székelyhídi hírlap 1911. július 27-i vezércikke

Az iskola esztendő végén, amidőn a diákság, kipihenve a tizhónapos fátalmakat, azon szülőknél óriási gondjaik vannak kik gyermekeikkel nem tudják mitévők legyenek. Tovább taníttassák, vagy nem.

Régi és új látszik – kipusztíthatatlan rákfeneje az társadalmunknak, hogy mindenben a divatnak, a modern szellemnek óhajt hódolni, – holott ellenkezőleg – a maradiság, a korhadat rendszer mellett tőr landzsát.

Amikor a szülő – eltekintve attól, hogy van-e nincs-e kedve gyermekeinek ehez vagy ahoz, – a modern áramlattól elragadtatva elhatározza, hogy bármily nehezére is esik, gyermekét tovább taníttatja, hadd legyen az intelligens ember, tartozzék a lateiner osztályhoz, legyen orvos, ügyvéd, mérnök, tanár stb.

Midőn eként gondolkodik a szülő, akkor egyáltalán nem gondolkodik, hanem mint egy ellenállhatatlan erőttől hajszolva, a divat áramlatában benne van. Nem keresi, nem kutatja a szülő, vajjon gyermekének elsősorban, van-e tovább tanulásra kedve, van-e akarat ereje, energiája, eleven és éles felfogása, hogy a már említett pályákon valamire vihessen is, ne pedig tucat ember maradjon. Azt kell figyelembe venni, hogy a diplomához kötött pályák tulontul elzönölve vannak s akinek nincs kiváló képessége, vagy kvalitása, vagy pedig megfelelő protekciója (ami sokat nyom manapság a latban) – az bizony elvesztett ember ezen az előkellő pályákon.

Másodsorban a szülőknél az anyagiakkal is kell számolni, vajjon módjokban áll-e majd végig támogatniok gyermeküket, nehogy félúton elakadjanak: vagy ha szűken van a szülőnek és több gyermek, bizony-bizony annyira önfeláldozónak nem kell lenni, hogy az egész családtól elvonják a garasokat, ha már mint említettük, nagy képességekkel rendelkezik a gyermek, és kilátás van arra, hogy tehetsége révén olyan pozícióba jut, hogy vissza szolgáltatathatja szüleinek a ráfordított költségeket; de ha különösebb tehetséget nem mutat a gyermek, akkor nem csak ő maga szenved meg annak idején, midőn nagy nehezen készmber lesz, hanem a szülő, a család is érzékenyen megérzi ezt.

Valamit nem ártana már egyszer tanulni a valóban civilizált külföldtől, hol az iparos mesterség, a kereskedés nem annyira lenézett foglalkozási ág, mint különösen nálunk. Tömerdek a felette művelt és jól szituált iparos és kereskedő külföldön, akik szegyenkezés nélkül léptek ezen pályákra, sőt a tehetősebb szülők is ilyen pályákra adják gyermekeiket.

Itt volna az ideje, hogy nálunk is szakitanának azzal az előítélettel, hogy az iparos, kereskedő pálya lenézett pálya. Bezzeg nagy fontossága van az államéletben a kereskedelemnek és iparosnak, sokkal messzebb állanak, ha mind nagyobb számmal lennének, igazán művelt, tanult, képzett iparosságaink, mert szomorú tény, hogy tömerdek Magyarországon az idegen ajku kereskedő és iparos, s a lehető – legjobban boldogulnak nálunk, hogy tőlünk soha el nem kívánkoznak. Ezek látván a mi balvéleményünket e pályákról, mind jobban megvetik itt ekzisztenciájuk alapját a mi diplomás embereink tekintélyes része sorba állás, foglalkozás nélkül ténfereg. Hány hivatal-szolgai, képviselőházi, terem biztosi állásra pályázott és pályáz ügyvéd, orvos, tanár. És mindennek dacára a társadalom nehezen tud vagy nem akar eszmélni.

Igen taníttassuk a gyermeket általános műveltségre, és aztán adjuk az iparos, kereskedői pályára. Képzettségével, szaktudásával, intelligenciájával hamarosan le fogja győzni a tudatlant, kontárt és mint ilyen egyre nagyobb tért hódít és közkedveltségnek örvendhet.

Dobjuk már sutba azon avult tant, hogy a gyermekeinknek éppen jószág embereknek kell lenniök, e pályán még mindig elegendő maradnak sőt nagyon sokan, úgy hogy megeszi egyik a másikat. De a kereskedelem az iparé a jövő főleg most, midőn a magyar ipar érdekében állandóan tesznek majd valamit, most midőn az önnálló vámterület kérdése napirenden van és életbe lépése közeledik a megvalósulás felé, égetően nagy szükségünk van kiváló műveltségű, igazi szaktudással rendelkező iparos és kereskedő emberekre.

Nendeljük át a teret a külföldieknek: a mi területünkön mi vessük meg szilárd alapját létfenntartásunknak, ne hagyjuk az egyes vidékeket elidegeníteni, ne engedjük, hogy édes nyelvünk rovására itt mindenféle nyelvek hangozzanak és a mi kenyérünket egyék a mellett.

Az iparos és kereskedő pálya ma már magasan áll, sokkal magasabban, semhogy lenézhetné valaki. S ha akadnak ilyenek azok nyilvánv[al]óan elbizakodott, fennhéjázó, de üres fejű civilizálatlan egyének, akik minden áron utat akarnak játszani és mint urak akarják végig élni életüket.

A szülő legyen tisztában a gyermek lelkével, képességeivel, hajlamaival és kedvével. Hámozza ki a valót, s amihez valóban kedvet érez arra a pályára adja. Mert azt nem lehet mondani, erőszakolja a szülő a gyermeket az iparos pályára, mikor ekkor apszolute semmi hajlandósága nincs, azonban a szülőn múlik a nevelés, a serdülő gyermekibe már korán beleoltani lehet az iparos és kereskedő pálya szeretetét, ami ha beleoltódik, minden rábeszélés nélkül is önként fog a pályára kívánczni. [N.]

SZÉKELYHIDI HÍRLAP
AZ ÉRMELLÉK TÁRSADALMI KÖZNEVELÉSI ÉS SZÉPIRODALMI NETILAJÁJA

Egy tragédiában született gyermek

Q Pollák Józsi bácsi felidézi az édesapja drámáját a második világháborúban

„Azt hiszem, ahogy Nagy Imrét és vértanú társait újra kihantoltuk és eltemettük, nekünk az egész második világháborús korszakot ugyanígy ki kell hantolnunk és újra eltemetnünk. Ezt követeli tőlünk a halott katonák emléke. Látom, olvasom a neveket – mindegyik egy-egy elpusztult család és elpusztult jövő lehetősége. Ennél a névsornál fájdalmasabb olvasmányt lehetetlen elképzelni. De a megrendülés mellett úgy is kell olvasnunk ezt a névsort, mint figyelmeztető parancsolatot. Mert ha egy nép képtelen tisztán emlékezni, képtelen gondolkodni is. Nem tudja meg soha, mi történt meg vele, és össze-moódik benne a hamis áldozat és az igazi áldozat értéke, a tragédia és a balszerencse. (...) Sajnos az elmúlt hatvan év tömerdek emléket engedett jövőtehetetlenül elpusztulni. (...) Mert más a történelmi igazság, mint az, ahogy az ember végigéli és végigszenveva történelmet. A történelmi esszékből és tanulmányokból kimaradnak az idegrendszer katasztrófái, kimarad a gyilkosok hideg tekintete. (Csoóri Sándor, *História*, 1992., 9. szám)

* 1945 után a gyászt nem lehetett őszintén kibeszélni. Sőt az idősebb emberek még a mai napig is félnek valamilyen retorziótól. Pollák Józsi bácsival beszélgetek, aki évtizedek óta most beszél először arról a szomorú dologról, ami az apjával történt ezelőtt 65 évvel. Ezt ugyan ő nem élte át, de mégis „jelen volt” az eseményeken.

– **Beszéljen az előzményekről, hadd ismerjük meg az édesapját közelebbről.**

– Az én apám mihályfalvi születésű és nagyon ügyes kis fürge kölyök volt. Egy alkalommal, amikor apám olyan 7-8 éves lehetett, arra jártak ilyen circuszi mutatványosok. Odaszegődött hozzájuk és járt velük nagyon sok országba, megtanult több nyelven beszélni és kitanult három mesterséget is (szabó, villanyszerelő, sofőr). Mikor hazajött, megismerkedett az anyámmal, egy rövid udvarlás után megkérte a kezét és összeházasodtak.

– **Miután össze házasodtak hol laktak, hogy éltek?**

– Székelyhídon laktak a temető utcájában, ott kezdték az életet. Apám sokmindennel foglalkozott, de mint szabómester kereste a kenyerét. Volt egy kis

rádiója és azon hallgatták mindég a híreket, volt, mikor sokan odagyűltek a ház elé és várták a háború híreit. Mikor megtudta, hogy jönnek az oroszok, mondta az anyámnak, hogy nem lesz baj, mert tud oroszul, és majd ő fog tudni beszélni az orosz katonákkal.

– **De hogyan következhetett be az apja tragédiája?**

– Lakott az utcában egy Zádori nevezetű ember, aki nagyon haragudott az apámról. De az is lehet, hogy csak irigy volt rá. Valahogy az orosz katonák ennek az embernek a pincéjébe betelepődtek, hát perse hogy inni. S ez a Zádori pedig azt mondta az orosz katonáknak – mert ő is tudott oroszul –, hogy az én apám spion (kém). Aztán se szó, se beszéd, jött két orosz katona, és kirángatták az apámat a házból az anyám mellől. Hiába cibálta

az anyám, nem akarta elengedni az apámat. Kivitték a kerten a temetőbe és szabályosan kivégezték, egy sorozatot engedtek bele, és az anyám elmondása szerint a teste közepén kétfelé vált és ott hagyták. Senki nem tudta, hogy mi lett vele, mikor megtalálták, a test már bomlásnak volt indulva. Beletették a koporsóba, és egy nagyon rövid kis szertartással eltemették.

– **Őn nem élte át ezt a borzalmat, de mégis „jelen” volt...**

– Mindennek a tetejébe ugyanez volt az anyám velem volt állapotos. Három hónap múlva megszülettem én, most képzeli el, szegény anyám mit élhetett át abba az időben. Így hatvanöt éves fejjel is nagyon jó érzés visszagondolni arra, mennyire várta az apám, hogy megszülessek. Mindig mondta az anyámnak, hogy neki fia lesz, hogy mit is fog ő nekem megtanítani és hogy milyen sok helyre el fog engem vinni.

Nehéz szívvel és könnyes szemmel emlékezik vissza Józsi bácsi mindenre, amit ugyan csak az édesanya, a nagymama, a nagybácsik meséltek el neki, de valahol ezt az egész borzalmat ő is megélte. Ha lehetne, megkérdezné attól Zádori nevezetű embertől hogy MIÉRT?

És még hány család mesélhetné el a saját tragédiáját, csak le kellene hozzájuk hajolni és megkérdezni. Ezúton szeretném tisztelettel megköszönni mindenkinek, aki elmondta saját TÖRTÉNETÉT, átélve újra azokat a tragédiákat, újra elsiratni-megsiratni a közeli hozzátartozókat.

Részünkről minden tisztelet az övék.

✂ **Ér hangja**

Kovács bácsi és a kollektíva

A község kiváló gazdája volt. Közel harminchéktáros birtokán csodás dolgokat művelt, de inkább büszke volt szép bikaborjúira, melyeket kerestek, kapkodtak, arany-pérezért vásároltak tőle a gazdák. Ezért nevezték Bikás-Kovácsnak a környékieket, amit ő megmosolyogva elismerésnek tartott.

Az idők változtak. Jött a kommunista rendszer a kollektívizálással!...

Mint nagygazdának, neki is megkeserítették az életét. Éjjel-nappal hívogatták a község házára, a rendőrséggel zaklatták, molesztálták, veréssel és börtönnel fenyegették, ha nem lép be a kollektívába.

Ráfogták, hogy gyalázta és szidta a kommunistákat, egyszer mellbe is verték, de semmiképpen nem tudták megtörni Kovács bácsit! Gondolta, ha elveszik a földjét, hát vegyék, de ő saját kezűleg semmiképp sem írja alá a belépési kérvényt.

Házához naponta küldték a hivatalnokokat, kereskedőket, tanárokat, hogy meggyőzzék! Akit rendes embernek tartott, azt szívesen fogadta, leültette a konyhában, bor is került az asztalra, de a kollektíváról nem volt szabad beszélni. Ezért csak annyit mondtak neki: ha valaki érdeklődik, hogy voltak-e nála, csak annyit mondjon: „Igen”.

Kikísérte a látogatókat, a kapuban csak megkérdezte: „Ugye, magukat is a kollektíva miatt küldték?”

A helyi hatóság nagyon akarta, hogy beléptesse, mert

mindenki figyelte, s úgy gondolták, ha Bikás-Kovács nem, hát ők sem!...

A községközpont rádiósítva volt. Három nagy hangszóró közvetítette a rádióműsorokat és a helyi rádióközpont adását, a helyi híreket, amiket társadalmi munkában tanárok és tanítók olvastak be.

A központ vezetője és technikai felelőse Lajos bácsi volt, akit egy nap reggelén felhívott magához a párttitkár, átadott neki egy géppel írott papírt, hogy tíz óraker, a helyi műsor keretében olvassák be! A piaci napon összeverődött a sok ember. Ahogy a parancs szólt, beolvasták a szöveget, minden ember hallhatta a bömbölő hangszórókból:

„Ma reggel, hosszas fontolgatás után, Kovács aláírta a kollektívába belépő kérvényt...” stb...

Voltak, akik a hír hallatán sóhajtozva néztek egymásra: ha már így történt, ők sem húzhatják ki magukat!

Valahol nagyot nevettek rajta, hogy csak behúzták Bikás-Kovácsot és társait, így kollektívizálták az egész községet...

Ha kérdezték Kovács bácsit, legyintett kezével, hogy az egészet azok a bestiák találták ki, ő nem írt alá semmit!...

✂ **Forrás: Nánási Zoltán: Egykori székelyhídi történetek, mindennapi apró villanások, anekdoták**

„Ha hazád volt, az marad örökre...”

☉ Csokalyi megemlékezés Trianon 90. évfordulójáról

* „Elérkezett az a nap, amikor kimondhatjuk, hogy fájnak a történetek, de ha már kimondhatjuk, hogy fáj, akkor már kevésbé fájnak!” – így adott hálát Csokaly közössége június 6-án, a trianoni diktátum megkötésének 90. évfordulójára emlékezve. (Mint ismeretes, a magyar Országgyűlés közel múltban elfogadott határozatában június 4-ét, az I. világháborút lezáró trianoni békeszerződés aláírásának napját a nemzeti összetartozás napjává nyilvánította.)

Az ünnepi megemlékezések az érmelléki kis falu két templomában, a református és a görög katolikus templomban kezdődtek, ahol egyidőben Mátyás Árpád helyi református lelkipásztor és Erdődi Endre görög katolikus tiszteendő hirdetett igét.

Az ünnepség az istentisztelet, illetve a szentmise után az 1914-18-as világháborúban elesett csokalyi hősök emlékére a református templom kertjében 1940-ben felállított emlékmű előtt folytatódott.

Csuka József székelyhídi alpolgármester (*képünkön*) beszédében a korabeli budapesti sajtót idézte: „1920. június 4-én a budapesti templomok-

☉ Fekete Katalin

ban megkondultak a harangok, a gyártelepek megszólaltatták szirénáikat és a borongós őszi levegőben a tova-hömpölygő szomorú hanghullámok a nemzeti összeomlás fájdalmas gyászát jelentették... Ma tehát elszakították tőlünk a ragyogó magyar városokat, a kincses Kolozsvárt, a Székelyföldet, a Rákócziak Kassáját, a koronázó Pozsonyt, az iparkodó Temesvárt, a vértanúk városát, Aradot, és a többi mind, felnevelt édes gyermekeinket, a drága, szép magyar centrumokat. Ma hazátlaná tettek véreink közül sok millió hű és becsületes embert.”

Az előljárót követően a két gyülekezet lelkésze szolt az ünneplő közösséghez. Erdődi Endre a *Jelenések könyvéből* kiemelt idézet köré szötte az üzenetét, melynek mondanivalója az Istentől megáldott jövő reménye, az emlékezés fontossága, és az Úristen megújító törekvése iránti engedelem elfogadása volt. Mátyás Árpád ünnepi beszédében a templomban elhangzott prédikáció egyes gondolataira utalt, melyek szerint „... a jövőt építeni kell, nem rombolni, felélni. Segítségül kell hívni az Urat, nem visszabántani azt,

aki minket bántott!” Visszaemlékezett azokra az évekre, amikor még bokrok takarták azt az emlékművet, melyen ma magyar zászló lobog, azokra az évekre, amikor nem volt szabad fájdalmat vallani, amikor nem volt szabad beszélni a magyar nemzet fájdalmáról. „Ma kimondhatjuk – és kimondjuk –, hogy fáj, és akkor már kevésbé fáj!”

Ezt a fájdalmat idézte Csomaközi Dájánka tanuló, aki Tábori Piroska *Üzenet Erdélyből* című versét szavalt, valamint Erdei Mihály János, akitnek előadásában József Attila *Nem, nem, soha!* című verse hangzott el az emlékműre kitűzött, lobogó piros-fehér-zöld zászlók alatt.

Ezután a tisztelet és megbecsülés szorúit helyezte a 101/2. gépesített vegyiharcoszázad katonáiként elesett 64 honvéd emlékét őrző emlékműnél Csuka József alpolgármester mellett a RMDSZ csokalyi szervezete, a görög katolikus egyház, a Pro Csokaly Egyesület, a Fényes Elek Általános Iskola képviselői, valamint számos helyi lakos.

A megemlékezés nemzeti imánk, a *Himnusz* éneklésével zárult.

☉ Fekete Evetke

Sikeres gyermeknap a csokalyi sportpályán

☉ Jó hangulat és sok mosoly a fesztiválon

* Egésznapos gyermekfesztivált rendeztek a csokalyi Fényes Elek Általános Iskola oktatói június 3-án a helyi sportpályán a szülők bevonásával. A nap kezdetén még szürke esőfelhők borították a futballpálya fölötti eget, de délre már kisütött a nap. A jó hangulat és a játékedv egész nap garantált volt. A napot a III-IV. osztályos diákok közti futballmérkőzés nyitotta, majd megmérköztek egymás közt a nagyobbak is, a V-VI. osztályosok közös csapata a VII-VIII. osztályosok ellen. A háttérben a szülők már megrakták a tüzeket és csakhamar rotyogott a három nagy bogrács. Finom enniivalóval várták a szakácsok a futkosásban, kötélhúzásban, kvízzjátékban, keresőjátékban elfáradt diákokat, óvodásokat. A kötélhúzást, a sportmérkőzéseket és játékokat a szokatlan oldalról bemutató magyartanár szervezte. A futóversenyt és tombolát a matematikatanár bonyolította le, a programot román nyelven lebonyolódott csoportos kvízzjáték is színesítette. A délután leg-

mulatságosabb része a biológianárnő által levezényelt lekvároskenyérverseny volt.

A játszva tanulás, kellemes szórakozás is része volt a vidám napnak. Meghívott vendégeink voltak a Pusztai Farkasok Hagyományörző Egyesület vezetői, valamint a szintén Székelyhídról érkező Wing Tsun Kungfuklub képviselői. A Pusztai Farkasok ismertették az ősmagyarok öltözködését, harci ruháit, fegyvereit. A diákok ki is próbálhatták a nyíllövést, az interaktív produkció sok érdeklődőt vonzott. Szintén nagy tapsot kapott Guba József kungfumester és csapatának habtégla- és deszkatoró bemutatója. A nagyobb tanulók, fiúk és lányok ki is próbálhatták a sportág alapjait, ütés- és védéstechnikákat gyakorolhattak. A szervezők inycsiklandozó bográccsal kínálták a meghívottjaikat.

A rendhagyó gyermeknap végén minden résztvevő kellemes emlékekkel térhetett haza.

☉ Bényel Szabolcs

A Hajdúság és Érmellék találkozása

☉ Érolaszi küldöttség a hajdúvidi falunapokon

* Érolaszi küldöttség látogatott a hajdúvidi falunapokra június 12-én, a község testvértelepülésének meghívására. A küldöttség többek között megtekintette a fogathajtóversenyt és koncerteken szórakozhatott. A helyiek finom ebéddel kedveskedtek az érmelléki falu képviselőinek.

A testvértelepülési kapcsolat kezdete 2007-re tehető, amikor egy Érolasziából elszármazott hölgynek, Köszörüs Andreának az a remek ötlete támadt, hogy mi

lenne, ha összeismertetnék a hajdúvidi és érolaszi lakosokat. Az ismerkedés sikeresnek bizonyult a két falu lakóinak pozitív hozzáállása révén, az elmúlt években a hajduvidi és az érolaszi falunapokra a testvértelepülés küldöttsége is bekapcsolódik. E jól működő kapcsolat ápolása Téglás Miklósnak, a Hajdúvidért Egyesület elnökének és Futó Ferencz érolaszi lelkipásztornak is köszönhető.

☉ Aszalós Tímea

Hazám

Babits Mihály

Röpkülj lelkem, keresd meg hazámat!
Enyhe dombosor, lankatag

magyar föld!

S az a róna túl, már a nagy-alföld
Szemhatártól, ahol a nap támad.
Röpkülj lelkem, röpküld át hazámat!
Szemhatártól-szemhatárig, s újra
Merre emléked, a halk selyempök
vonja szálát, szállj a rónán túlra,
s át, hol állnak a bolond sorompók:
és akármit ír a kard a rögre,
lankáid mellől el ne bocsásd bérceid:
ha hazád volt, az marad örökre;
Senkisésem bíró, csak az ahogy érzed!

**ÉPÍTKEZÉSI ANYAGLERAKAT
NYÍLT SZÉKELYHIDON
A MALOM UTCA
8. SZÁM ALATT
(MALOMUDVAR).**

HÁZHOZ SZÁLLÍTÁS BIZTOSÍTVÁ!!!

Cservid Levente pályázati szakértő

Vállalkozók, mezőgazdászok figyelem!

Becebe KFT - Székelyhíd,

Pályázatfigyelés, Pályázatírás és lebonyolítás

Székelyhídon és környékén

- 6 év szakmai tapasztalattal -

Tel: 0728175874, 0771117433

Email: scbecebe@yahoo.com

Ballagás a székeklyhídi Petőfiben

Q Felcsendült a Gaudeamus az új iskolaépület udvarán

* Utoljára csendült fel a csengő a székeklyhídi Petőfi Sándor Elméleti Líceum három végzős osztálya 70 diákjának az új iskolaépületében. A hagyományos ünnepségen idén két magyar és egy román tannyelvű osztály vendiákjait búcsúztatták.

Wilhelm Júlia Mária aligazgatónő köszöntötte a végzősöket, a meghívottakat és minden jelenlét, majd Antal Gabriela aligazgatónő osztotta meg ünnepi gondolatait.

Hegyesi Viktor igazgató beszédében elmondta: „Mint ahogy ennek az iskolának is sikerült egy jó alapot készíteni, hiszem azt, hogy ti is megkaptátok a tudás biztonságos alapjait e falak között. Azt az alapot, amelyre biztonsággal

építhettek, szakmát, hivatást sajátíthattok el. A legfontosabb, hogy lelkiismeretesen tegyétek.”

Az ünnepség meghívottja, Lakatos Péter parlamenti képviselő hangsúlyozta: „Szép idő van, de nehéz időket élünk. Ne hagyjátok magotokat se manipulálni, se megtéveszteni, keressétek mélyrehatóan az igazságot, mert én hiszem, hogy meg fogjátok találni. Ehhez kívánok nektek sok sikert, kitartást, józanságot, munkabírást és jó egészséget.”

Az ünnepség további részében a XII-es osztályfőnökök, Corlan Alina, Kozma Sándor és Elekes Pirokska búcsúztak diákjaiktól, és adták át a jutalmakat, dicséreket a legeredményesebb tanulóknak.

A XI. osztályosok nevében Petrus Bianca és Kiss Annamária búcsúzott a végzősöktől.

A vendiákok nevében Popovicu Alexandra és Liț Simona köszönték meg tanáraik, szüleik gondoskodását, s mindazt a felejtethetetlen kincset, amelyet az alma mater nyújtott számukra.

Az egykori székeklyhídi diák, Javorek István által alapított Javorek-díjat – amely a legeredményesebb sportolót és a legsokszínűbb, legaktívabb diákot illeti – idén megosztva négyen vehették át: Bíró Orso-

Hegyesi Viktor átadja a Javorek-díjat Bíró Orsolyának

Ballag már a vendiák...

lya, Kővári Szabolcs, Kiss István és Valkó Dávid, a Scola Nostra Egyesület, a diáktanács és a pedagógusgárda megítélése szerint.

A ballagás utolsó momentumaként a végzősök átadták az iskola szimbolikus kulcsát a 2010-2011-es tanév leendő végzőseinek.

A ballagási ünnepség keretében a liceum pedagógusai emléklappal és virágcsokorral köszönték meg a 39 évnyi tanítás után idén nyugdíjba vonuló kolléganőjüket, Májercsik Ida tanító néni áldozatos munkáját.

✂ Fekete Evetke

Kiléptek a nagybetűs Életbe az iskolából

Q Elballagtak a mezőgazdasági iskolacsoport nyolcadikosai és a XIII. osztályos végzősei

„A búcsúzóknak minden emlék drága,
Egy száraz lomb, egy moha, egy kis kavics,
Hogy emlékezzék a távolban is a helyre,
Melyre visszavonja vágya,
Tanú lesz az érzéseiről halálig,
S egy semmi így legdrágább kincssé válik.”

Goethe

* Négy osztály vett búcsút a tanintézménytől a Nagykágyai Mezőgazdasági Iskolacsoportban, a nyolcadikos osztály, valamint három XIII. osztály (élelmiszer-ipari, fafeldolgozó és kőműves szakok). Először a VIII. osztály „vált meg” az általános tagozatú iskolai padtól osztályfőnökük kíséretében, Kind Klára Renáta tanárnő vezetésével készült műsorral. Ezután az iskolánk VII. osztályos tanulói és osztályfőnökük, Szabó Roland vettek búcsút az ifjaktól néhány kedves, biztató szó kíséretében, amit néhány alkalomhoz illő szavazat és ének követett. Műsorukkal – amelynek összeállításában Sas Enikő és Balla Frigyes tanárok segítettek – felhívták a ballagók figyelmét arra, hogy ők is Isten teremtményei, csodái, éppen ezért értékesek mindannyian. A műsor végén a ballagó diákok átadták iskolánk jelképes zászlóját a hetedik osztályos tanároknak, felkérve őket arra, hogy védjék, óvják iskolájukat, öregbítsék annak hírnevét, büszkén vállalják, hogy ide járhattak.

Másnap a VIII. osztály után a három XIII. osztály végzősei is elköszöntek iskolájuktól, mely éveken át védte s óvta, oktatta őket az itt eltöltött évek alatt. Könnyes búcsút vettek e falaktól, tanáraiktól, akik nemcsak tudással vértették fel őket, hanem emberséggel is, s társaiktól. Megköszönték mindazt, amit kaptak, a szigort s korholást is, amely így visszatekintve vált értékessé számukra, amelyért hálások maradnak életük végéig. Köszöntötték a szülőket is, s köszönetüket tolmácsolták a támogatásukért. Ők immár a nagybetűs Életbe lépnek ki e falak közül, ehhez sok-sok szerencsét kívántak társaik és tanáraik.

Mindhárom végzős osztály osztályfőnöke – Lázár Emil, Hasznosi Gábor és Balla Frigyes – rövid beszédben szólt a megjelenetekhez. Ezt követően a XII. A. és B. osztály diákjainak képviselői és ezen osztályok osztályfőnökei, Lázár Gabriella és Réti Béla intéztek bátorító szavakat a ballagó diákokhoz és az egybegyűltekhez. Végezetül pedig iskola vezetősége, Karancsi Béla igazgató és Ostroveanu Ágota aligazgató búcsúzott el a diákoktól.

A beszédek végeztével a ballagó diákok átadták jelképesen iskolánk kulcsát a következő nemzedéknek.

Az iskola falaitól nemcsak diákjaink vettek búcsút, hanem nyugdíjba vonuló egyik kedves tanárkollégájuk is, Hasznosi Gábor is, aki immár nemcsak a rövid nyári vakációt tölti el pihenéssel, hanem remélhetőleg az azt követő sok-sok békés és vidám évet is.

✂ S. E.

Utolsó kicsengetés és évszáró a csokalyi iskolában

* Rendhagyó módon együtt ballagott a végzős VIII. osztály és egyben az első tanulási korszakot lezáró IV. osztály is a csokalyi Fényes Elek Általános Iskolában június 10-én. Az utolsó kicsengetés hangjára énekszóval járták körbe a diákok az iskola osztályait, így búcsúzva társaiktól és tanáraiktól.

Az árnyékos udvaron, a szép számban megjelent szülők jelenlétében Varga Mihály megbízott iskolaigazgató emlékezett vissza az elmúlt év sikereire. Az igazgató biztatta az elmenő diákokat, legyenek hűek iskolájukhoz, ne felejtsek el, honnan indultak, ne feledkezzenek meg hagyományaikról és a legnagyobb kincsről, az anyanyelvükről, bármerre is kerülnek felsőbb osztályokba.

A III. osztály mókás esküvői jelenettel és vidám szavakkal köszönt el a negyedik osztályosoktól, Crișan Gabriella tanítónő rendezésében. Utóbbiak szomorúsan vettek búcsút tanítónénijüktől, Boros Ágotától, aki négy éven át volt védő és szerető „második édesanyjuk”. A tanítónő meghatódva mondott köszönetet a szülőknak, akik rábízta a gyermeküket, visszaemlékezett a diákjaival közösen átélt kellemes órákra, kirándulásokra, tevékenységekre.

Ezt követően a VII. osztály rövid műsora hangzott el, majd a nyolcadikosok vettek végső búcsút iskolájuktól, szülőfalujuktól, tanáraiktól, pártásaiktól. A végzősök meghatódva köszönetet mondtak osztályfőnöküknek, Borsos Máriának, aki végigvezette diákjait a négy év viszontagságain és szépségein.

Az évszáró második részében a VI. osztályosok versei hangzottak el, majd az ötödikesek rövid tanítómeséje, Plutty, az okos kiskacsa következett, amelyben a kacsamama megtanítja kiskacsaínak, hogy a tanulás és a tudás jó dolog. Plutty tanúlással és tudása okos felhasználásával jár túl a ravasz rókák eszén.

A vidám műsorok után a tanítók és osztályfőnökök kiosztották az okleveleket és díjakat a sikeres tanulóknak, az igazgató pedig mindenkinek kellemes vakációt, jó pihenést, hasznos kikapcsolódást kívánt.

✂ Bényei Szabolcs

ÓICÁKAV

„Akik napfényt hoznak
mások életébe,
Annak melegéből maguk is
részesülhetnek!”

Petőfi Sándor

A Nagykágyai Mezőgazdasági Iskolacsoport általános tagozatának június 11-i tanévzáróját Karancsi Béla igazgató és Ostroveanu Ágota aligazgató beszéde nyitotta meg, melyben magyar és román nyelven összegezték az elmúlt 2009-2010-es tanévet. Elhangzott, igen ke-

mény és egyben nehéz évet tudhat mindenki a háta mögött, nemcsak a diákok, hanem tanáraik is, de mindannyian bíznak abban, hogy a jövő év sokkal könnyebb lesz s sikeresebb mindenki számára. Majd az V., VI. és VII. osztályok osztályfőnökei – Molnár Andrea, Muntean Sorina és Szabó Roland – összegezték diákjaik munkáját, s kiosztották az okleveleket az azokat nagy izgalommal váró tanulóik számára. Ezután a színjátékos kör vezetője, Sas Enikő tanárnő egy emléklap kíséretében megköszönte a kis csapat éves gyümölcsöző munkáját, mely volt. Reméljük tiszta szívből, hogy a munka itt

nem ért véget, s jövőre újult erővel ismét munkához láthatnak a színjátékosok.

A záróesemény a június 13-án a nagykágyai református templomban tartott tanévzáró istentisztelet volt. Ez alkalomra a V-VII. diákok néhány versikével és énekkel készültek, Sas Enikő és Balla Frigyes tanárok segítségével.

Kívánunk mindenkinek áldott nyarat és a kis diákok által várva várt és kiérdemelt nyári vakáció után megújult erővel ismét visszavárjuk diákjainkat iskolánkba, s az újonnan érkezőket szívesen fogadjuk. Isten áldja meg pihenésünket, s adjon erőt a következő tanévhez.

Rizikó nélkül nincs siker

☉ Európai uniós pénzforrásokból megvalósuló beruházások, projektek Székelyhídon

Kiss Sándor Elek polgármesteri tanácsadót, a székelyhídi polgármesteri hivatal pályázatokért felelős munkatársát kérdeztük az önkormányzat európai uniós pályázatokkal kapcsolatos tevékenységéről, folyamatban levő és tervezett projektjeiről.

– Kérem, mutassa be székelyhídi önkormányzat pályázati tevékenységének fő irányvonalait.

– 2008-ban állt fel a mostani csapat. Akkor már javában folyt a pályázatok leadásához szükséges dokumentumok beszerzése az önkormányzatoknál, civil szervezeteknél, cégeknél (igaz, addig Székelyhíd egy kicsit kimaradt ezekből). Már akkor látszott, hogy Székelyhíd önkormányzata számára ez lehet a fő pénzforrás (egy önkormányzat esetében a bevételi források a következők: állami költségvetés, saját bevételek, és más források, tehát pályázatok, adományok). Azóta szinte minden, a település számára megpályázható lehetőségre lecsapunk. Itt fel is sorolnám az eddigieket: színház felújítása, új futballpálya, egy majd háromhektáros park és négy napközi otthon építése a hátrányos helyzetű gyerekek számára; roma projektek, a Dankó Pista utca kövezése-rendezése, aquapark létesítése, mezőgazdasági utak aszfaltozása, alternatív energiaforrások alapján működő erőmű építése, vállalkozásfejlesztő inkubátorház létrehozása, esővízgyűjtő- és lassítógát építése. Ezek a beruházás-típusú pályázatok, de vannak úgynevezett szoftprojektek is amelyek rendezvények, képzések megvalósításában merülnek ki. Ezek a következők: Székelyhíd város hosszú távú fejlesztési stratégiájának megvalósítása, önkormányzati alkalmazottak képzése másik nyolc önkormányzat partnerségével, SzékelyHíd-vásár, a határ mindkét oldalán működő vállalkozások számára szervezett Érmelléki expó.

– A felsorolt pályázatok megvalósítása milyen szakaszban van, mit lehet még tudni róluk?

– Kezdem sorban, a színház felújításának projektje 2008-ban volt leadva. A *Hivatalos Közönlönyben* megjelent, hogy támogatást kapott 30 milliárd (régi) lej értékben. Ezzel a projekttel kapcsolatosan friss hír, hogy a kormány sajnós levette a költségvetési listájáról és ráadásul tö-

rölte is a programot. Tehát ez, mint a népmesében, nyert is, meg nem is... Nyertünk 4 milliárd (régi) lejt az új futballpálya építésére, épp most folyik a közbeszerzési eljárás a kivitelező kiválasztására. További projekt egy háromhektáros park létesítése az önkormányzat és az új iskola-campus közötti térségben, nagy területű zöldövezet, sétányokkal, kerékpárutakkal, fákkal, bokrokkal és egy igazi „székely híddal” a patakon keresztül. Ez éppen most van elbírálás alatt, az adminisztratív szűrőn már átment. A kiírás 1000 pályázat van leadva, amiből kb. 100 fog nyerni. A négy napköziépítés (Köbölkút, Kágya, Csokaly, Hegyközszentmiklós) esetében a szerződéseket aláírtuk, a tervezés fázisában vagyunk. Remélhetőleg még az idén elkezdődik a kivitelezés is. Még annyit a napköziről, hogy egyenként 120 m²-es alapterületű új épületek lesznek, melyek célja az adott településen élő rászoruló gyerekek számára iskola utáni tanulási, nevelési programok biztosítása szakemberek segítségével. Dankó Pista utcai romatelep kövezése-rendezéséhez még hozzátartozik az ott élők nevelése, programok szervezése, stb. Az aquaparkot a már említett park és iskolakomplexum szomszédságában hoznánk létre. Ezek megvalósulása egy csaknem 10 hektáros zöldövezetet, szórakoztató és oktatási centrumot al-

kot majd a mostani legelő területén. A kb. háromhektáros fürdőkomplexum teljes költségvetése kb. hatmillió euró, már van rá kormányhatározat, reméljük lesz költségvetés is hozzárendelve még idén. A mezőgazdasági utak aszfaltozása kb. 20 km mezőgazdasági út építését jelenti majd a projekt támogatása esetén. A vállalkozásfejlesztő inkubátorház 9000 m² területen elkészített, 300 m²-es üzemcsarnokkal kiegészített háromszintes irodaház lesz. A kezdő vállalkozások számára ideális körülményeket biztosító komplexum szerepét tölti be, ahol a cégeknek tanácsadás, cégszékhely stb. lesz biztosítva. Remélhetőleg ezzel sikerül felfendíteni a város gazdasági életét. Ez a projektünk is elbírálás alatt van, az előzetes ellenőrzésen magas pontozást kapott, reméljük, nyerni fog. A Cservölgyében és a Kiskút völgyben épülő csapadékvízgyűjtő és lassító gát megvédené a Szik, Templom tér, piac környéki városrészeket a mostanság egyre gyakoribb torrencialis esőzés esetén. Szerencsére 2008 óta elkerülte a várost az árvíz, de ez bármikor bekövetkezhet. Ezt a pályázatot épp most július 7-én tettük le. A biomasszával működő villamos erőmű a székelyhídi önkormányzat és a hozzá tartozó intézmények (iskola, közvilágítás) elektromosenergia-fogyasztását szinte teljesen lefedi majd, miközben kb. 300 hektár mezőgazdasági területől gyűjti be a szerves üzemanyagot a működéséhez.

– Mi a legnagyobb horderejű, hosszú távú projekt?

– A székelyhídi ivóvíz- és szennyvízhálózat kiépítése, ami kb. két év huzavona után úgy néz ki, hogy a napokban beindul és remélhetőleg 2012-re be is fejeződik, ha a kormány betartja az aláírt erre vonatkozó konvenciót. A másik folyamatban lévő nagyberuházás Székelyhídon a campus, illetve a nagygyulai szakiskola-komplexum. Ezeknél a munkálatok elkezdődtek, de egyelőre stagnál az építkezés.

– Milyen nehézségekkel kell megküzdenie a pályázatokért felelős csapatnak?

– Elmondanám, hogy Romániában Európa legbürokratikusabb és ezáltal leghosszadalmasabb közbeszerzési gyakorlatát művelik, ami azt jelenti, hogy óvások, bírósági perek stb. miatt sokszor hónapokat húzódnak a szerződéskötések a kivitelezőkkel. Ez sok esetben, főleg pályázatoknál azt eredményezi, hogy túllépünk határidőket. Ekkor újabb akták, kérések, dokumentumok szükségesek, amik persze megint késleltetik a megvalósítást. Magyarul, tegyük fel megvan a pénz, de a kivitelezés az előbb említettek miatt sokszor hónapok vagy akár évek múlva kezdődik csak el. Amikorra persze változik az euróárfolyam, ami miatt újra kell számolni az egész költségvetést... és így tovább. Volt egy naperőmű-építési projektünk is, de az utolsó pillanatban nem tudtuk leadni, mivel a bukaresti tanácsadó cég, amellyel együttműködtünk, nem teljesített megfelelően és határidőre. A pályázati dokumentáció részben megvan és az őszi kiírásnál remélhetőleg akadálymentesen leadjuk a 2,5 hektáros fotovoltaikus park projektjét. Persze a pályázatot meg kell nyerni és le kell bonyolítani, ami nem könnyű, hisz minden pályázatban van önrész és el nem számolható költségrész, de mindezeket egy modern városvezetésnek be kell vállalnia éppúgy, mint egy cég esetében. Rizikó és befektetés nélkül nincs esély a sikerre. Ha csak az államtól várjuk a sült galambot, akkor igen hamar éhen maradunk. Persze a tájékoztatatlanság, a hozzá nem értés sokszor megnehezíti a munkát.

– Melyek a további tervek?

– Ivóvízhálózat Nagygyágyán, Csokalyon és Hegyközszentmiklóson, ezek a fő prioritások, és most úgy néz ki, hogy hamarosan lesz is lehetőség pályázni, mivel a jövő hónapban ír ki pályázatot a környezetvédelmi minisztérium. Persze vannak más tervek is, hisz igen sok hiányosság van. Mint már említettem, az önrészek biztosításával is gondok vannak és túlvállalni sem szabad magunkat.

– A további munkához kívánok kitartást, türelmet és sok sikert.

☞ készítette: Aszalós Tímea

„Énekeljétek az Úrnak új éneket!”

☉ Érszőlősen tartották meg a XIX. érmelléki egyházmegyei kórustalálkozót

* Tizenkilencedik alkalommal rendezték meg az érmelléki egyházmegyei felnőtt kórustalálkozót június 6-án. A rendezvénynek most

az érszőlősi egyházközség adott helyet. A találkozóon Mike Pál magyarkeci lelkipásztor a 98. zsoltár alapján hirdette az ígét, melyben „új

ének” éneklésére szólította fel a résztvevő kórusokat.

A házigazda Illyés Tamás lelkipásztor javaslatára a résztvevők szakítottak a hagyományokkal és sorshúzás alapján döntöttek el, hogy milyen sorrendben szolgálnak a kórusok. Érmihályfalva kezdte a szolgálatot, majd Érkeserű, Magyarkeci, Margitta, Szalacs, Érszőlős, Albis, Bihardiószeg, Székelyhíd, Berettyószéplak, Érkörtvélyes és Gálospetri kórusai következtek. A zsoltárok mellett régi magyar énekek, kánok és ifjúsági énekek egyaránt elhangzottak. Egy új kórusal gazdagodtunk ebben az évben, a három hónapja megalakult margittai kórus is részt vett a kórustalálkozón, és két szólamra énekeltek.

Záróakkordként Orosz Otília Valéria értékelte ki a kórusokat, aki elmondta annak fontosságát, hogy a kórusok a gyülekezeti énekek feldolgozásait is énekeljék, hiszen ezáltal segíthetik a hívőket, hogy

Énekel a Búzavirág népdalkör

az új énekeskönyv énekeit elsajátítsák. Elhangzott az is, hogy a kórusokon érződik évről évre a fejlődés, amihez hozzájárul az évenként megszervezett kántorképző is.

A találkozó egy rövid könyvbemutatóval zárult, Orosz Otília Valéria tavaly megjelent, az érmelléki kó-

rusok történetéről szóló *Téged, ó Isten, dicsérünk* című könyvét Sántha Levente mutatta be. A kultúrthonban meleg töltött káposzta, kalács és üdítő várta a szolgálattelvéket, melyért a házigazdák külön köszönetet érdemelnek.

☞ Balogh Renáta

Előadáshoz készülődik a székelyhídi egyház felnőttkórusa

„Aki ilyen szép környéken él, az csak gazdag lehet”

Beszélgetés Pongrácz Vilmostal, a nagykágyai Pongrácz Alapítvány vezetőjével

– Kérem, mutassa be a Pongrácz család kapcsolatát Nagykágyával.

– Nagykágya és a gróf Pongrácz család kapcsolata nem nyúlik vissza hosszú évszázadokra. A Nagykágyán templomot és családi sírboltot épített, valamint kastélyt bővítő Pongrácz család a XIX. század közepén tűnik fel az akkori Magyarországnak e térségében. Addig a felvidéki Vág-menti Nedec volt a család egyik törzsterülete. Dédapám, gróf Pongrácz Ödön 1847-ben vette feleségül Lónyay Vilmost, aki házassági hozományként kapta szüleitől a nagykágyai birtokot. A család 1944-ig élt Nagykágyán. Én már Budapesten születtem 1947-ben. 1996-ban voltam először Nagykágyán, ami nekem minden szempontból egy hatalmas, főleg érzelmi élmény volt. Első „tevékenységem” az volt, hogy Károly

archív

A Pongrácz-kastély parkjának takarítása

testvéremmel és István unokatestvéremmel együtt rendbe hoztuk a teljesen szétvert, kirabolt családi sírboltunkat. A helyreállított családi sírbolt felszentelését Tempfli József akkori nagyváradi római katolikus megyés püspök végezte el 1998-ban.

– Milyen Nagykágyához kapcsolódó emlékeket meséltek Önnek a családban?

– Nagykágyát én főleg apám, néhai gróf Pongrácz Vilmos (1898–1975) elbeszéléseiből ismertem. Ő mindig nagy szeretettel beszélt Kágyáról, az ott élő emberekről, a gyönyörű tájról és a kitünően vezetett birtokról.

– Milyen céllal hozta létre a Nagykágyára bejegyzett Pongrácz Alapítványt?

– A 2006-ban alapított Pongrácz Alapítvány egyik fő célja a segítségnyújtás, a szellemi és az erkölcsi értékek népszerűsítése, valamint az emberi kapcsolatok ápolása.

– Milyen tevékenységeket sikerült megvalósítania az alapítványnak megalakulása óta?

– Rendbehoztuk a katolikus sírkápolna kriptáját, a kápolna tetőzetét kicseréltünk, kívülről tataroztuk és villanyt vezetünk ide. Anyagilag hozzájárultunk a református templom belső renoválásához (pl. világító testek beszerzése, kegytárgyak restaurálása). Szintén anyagi segítséget nyújtottunk Nagykágya közvilágításának felújításához. Kitisztítottuk a héthektáros kastélyparkot. Sikerült beindítanunk a falugondnoki szolgálatot és támogattuk a sirtóház építését.

– Miért érzi fontosnak mindezt?

– Fontosnak érzem, mert ebben a mai rohanó, pénzéhes világban bizonyos erkölcsi alapokra, közösségi összefogásra, egymás iránti tiszteletra és főleg a természet védelmére nagyobb szükség van, mint valaha. Sokszor panaszkodnak nekem az emberek Kágyán, hogy szegények és kevés pénzt keresnek. A válaszom sokszor az, hogy aki egy ilyen szép környéken él, az csak gazdag lehet. Viszont ezt a szép környezetet meg kell védeni és ezért a falu vezetésével együtt nagyon küzdünk azért, hogy Nagykágyát megtisztítsuk a sok eldobott piszoktól és a környezetet ápoljuk.

– Milyen tevékenységeket és programokat szeretne megvalósítani az elkövetkezőekben?

– A meglévő tevékenységeket szeretném továbbvinni. Én minden új programöletre, tevékenységre nyitott vagyok.

✎ készítette: Aszalós Tímea

A menyasszonytáncajándék

A házasulandó fiataloknak sokat emlegették, hogy ha nincsen házuk, szerezhetnek egy beépíthető telket, csak Zdroba bácsit, a néptanácselnököt kellett meghívják a lakodalomra. Kulcsáréknál a Rózsika lakodalma késő ősszel tartották, addigra már kiforrt az újbor is. Zdroba bácsi így is, úgy is hivatalos lett volna, mert barátságban volt a családdal. A lakodalmat nagy készülődés előzte meg, a régi kultúrotthonban, a Fürdőnél tartották. Nagy volt a mulatság...

A sok ember el volt látva pompás enni-innivalókkal. Veres Gyuszi zenekara játszott a szép nótákat, majd a vacsora után a talpalávalót. Ahogy illett, mindegyik fogáshoz a fővőfi elmondta a szórakoztató verseket-bolondságokat, kellőképpen le is öblítették, jött a menyasszonytánc. Egymás után forgatták jobbra-balra a menyasszonyt, utána a násznagyok előtt álló tábla tettek a pénzajándékot, az asszonyok átadták az egyéb ajándékot... Az egyik násznagy kikiabálta az ajándékot, amit a körben állók megtapsoltak...

Nagy figyelem követte Zdroba bácsi menyasszonytáncát, a zenekar is jó ropogást cserdített hozzá. Néhány forgatás után a zenekar nagy tószttal jelezte, hogy most jön az ajándék bejelentése.

Zdroba bácsi egy géppel írt papírlapot vett ki a zsebéből, miközben a tábla tette, hangosan be is jelentette mi áll rajta: „Örökös tulajdonba ajándékozzuk a fiataloknak a Várház utcai beépíthető telket, stb...” Nagy taps volt rá a válasz! Sokan kézzelnyúlással nyilvánították ki tetszésüket Zdroba bácsinak, a násznagyok ölegették hálából.

Aztán ment tovább a tánc, miközben megérkezett a vőlegénynek az autóbussz defektje miatt megkésett rokonsága. Hozták nekik is a vacsorát, borral leöblítették, megjött a hangulatuk, kérték, hogy a menyasszony járjon nekik is menyasszonytáncot. Közben sokan másodjára is felkérték a menyasszonyt, kevéske ajándék ellenében. A Zdroba bácsi szomszédja is belépett a táncoltatásba. De már akkor ő sem marad le – gondolta –, megforgatta még egyszer a menyasszonyt, akkor jutott eszébe, nincs pénz nála, igaz, ő nagy ajándékot adott, mit is adhatott volna még?! Csak ennyit mondott: „Megerősítem, amit már ajándékoztam nekik!”

Az emberek jót nevettek találatosságán, mert hát nem volt nála pénz, amivel megpótolhatta volna ajándékát.

✎ Forrás: Nánási Zoltán: Egykori székelyhídi történetek, mindennapi apró villanások, anekdoták

Szavalatok gyereknapon

Ügyesek voltak a diákok a nagyszalontai versenyen

* Gyermeknap szavalóversenyt rendezett Nagyszalontán június elsején a Dévai Szent Ferenc Alapítvány. A színvonalas megmérettetésen többek között Aradról, Simonyiból, Ágyáról, Székelyhídről, Kisjenőről, Gálospetriből, Kisiratosról és Zerindről érkező napközi otthonok versenyzői vettek részt.

A negyvenöt elhangzott szavalatot – melyek között saját vers is volt – egy hattagú zsűri bírálta el, melynek elnöke Gyenge Béla atya volt. Az atya megköszönte a gyerekeknek a felkészülést, a bírálóknak a munkát. Elmondta, „a jók közül nehéz kiválasztani a legjobbat”, ám mivel ez volt a dolga, a zsűri végül sikeresen megbirkózott a feladattal.

A díjak átadása korcsoportonként történt, hiszen a résztvevők az első osztályosoktól kezdve a tizenkettedikes tanulókig bezárólag több korosztály is képviseltette magát. A székelyhídi napközisek egy első, egy második és egy harmadik díj mellett egy dicséretet is átvehettek, büszkévé téve ezzel felkészítőjüket, Galamb Erzsébetet, aki elmondta, hogy büszke az eredményre, minden gyerek nagyon jól teljesített és szépen szavalt, ezért dicséretet érdemel.

A verseny szünetében Búzás Eszter negyedikes tanuló oboázott, majd Várkonyi Szilvia művésznő előadásában a Csángó Miatyánkot hallgathatták meg az összegyűltek.

✎ Cseh Tímea

A székelyhídi csoport csapatbemutatója

✎ Galamb Gabriella

Ér hangja

Székelyhíd és környéke havilapja. Kiadja és ingyenesen terjeszti a Pro Székelyhíd Egyesület. Nyomás: Eden Productions, Nagyvárad
Felelős kiadó: Béres Csaba * Felelős szerkesztő: Aszalós Tímea

Lapterv és tördelés: E. * Munkatársak: Balogh Anikó, Bényei Szabolcs, Cseh Tímea, Fazekas Evelin, Fekete Evetke, Holczmann Gergő, Sass Enikő

Szerkesztőség elérhetősége: 417435 Sácueni str. Ady Endre nr. 30, e-mail: proszekelyhid@gmail.com

A KIADVÁNY MEGJELENÉSÉT TAMOGATTA:

Bihar Megyei Tanács

Székelyhíd Város Polgármesteri Hivatala